

Správa o plnení Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Spišské Vlachy na obdobie rokov 2021 – 2031 ku dňu 31.12.2021.

Demografické údaje k 31.12.2021 podľa evidencie obyvateľov mesta:

Celkový počet: 3 360 z toho muži 1668, ženy 1692.

Počet narodených detí: 33 z toho chlapci 20, dievčatá 13.

Počet zomrelých: 49 z toho muži 23, ženy 26.

Počet detí do 15 rokov: 568 z toho chlapci 294, dievčatá 274.

Počet obyvateľov nad 70 rokov: 386 z toho muži 155, ženy 231.

Počas minulého roka 2021 bol vypracovaný a schválený KPSS mesta Spišské Vlachy na obdobie rokov 2021-2031, ktorý nadväzuje na KPSS do roku 2020 a súčasne berie do úvahy nové získané informácie, potreby občanov a možnosti pri uskutočňovaní stanovených cieľov, ktoré realizáciou vybraných aktivít boli v sledovanom období zabezpečované nasledovne:

Cieľ č. 1 Podporiť zotrvanie občanov mesta v prirodzenom prostredí.

Bol stanovený v súlade s Národnými prioritami 1až 3.

Národná priorita 1: *„Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín“.*

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- 1.1 Poskytovanie základného sociálneho poradenstva s ohľadom na individuálnosť a špecifickosť nepriaznivej sociálnej situácie obyvateľa.
 - je vykonávané prostredníctvom osobného rozhovoru s občanom na mestskom úrade resp. počas sociálneho šetrenia v domácnosti občana sociálnou pracovníčkou mesta.
- 1.2 Vykonávanie posudkovej činnosti na posúdenie odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v jej prirodzenom prostredí.
 - v roku 2021 bolo vykonaných 11 posúdení odkázanosti FO na pomoc inej FO na účely poskytnutia sociálnej služby a bolo vydaných 18 Rozhodnutí o odkázanosti.
- 1.3 Rozširovanie a skvalitňovanie opatrovateľskej služby pre občanov v súlade s ich potrebami a zákonom o sociálnych službách.

Mesto Spišské Vlachy ako poskytovateľ opatrovateľskej služby poskytovalo sociálnu službu v sledovanom období celkom 17-tim prijímateľom tejto sociálnej služby 9 opatrovateľkami v pracovnom pomere pod vedením koordinátorky opatrovateľskej služby. Opatrovaným sa poskytuje opatrovateľská služba v rozmedzí 1 hodina až 7,5 hodín/ denne počas pracovných dní, v čase od 7:30 hod. do 15:30 hod. podľa aktuálnych potrieb prijímateľov na základe Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby - terénna. V roku 2021 bolo poskytnutých 9 376,75 hodín opatrovateľskej služby. Bolo uzatvorených 5 nových zmlúv o poskytovaní sociálnej služby. Ukončené boli štyri zmluvy z dôvodu umiestnenia prijímateľa sociálnej služby v zariadení poskytujúcom sociálne služby s pobytom (Hospic 1, ZpS 3,) a dve zmluvy boli ukončené dohodou. Ku 31.12.2021 bolo v evidencii 12 prijímateľov opatrovateľskej služby a počet aktívnych opatrovateľiek bol 6 (+1dlhodobá PN), v prepočte na úväzky 5,5. V roku 2021 na území mesta neposkytoval opatrovateľskú službu žiaden iný poskytovateľ sociálnej služby.

- 1.4 Rozširovanie podporných sociálnych služieb pre starých a osamelých občanov – donáška obedov, prepravná služba, denné centrum pre seniorov atď.

Donáška obedov je realizovaná prostredníctvom opatrovateľskej služby a ako aj samotnými podnikateľmi prevádzkujúcimi reštauračné služby a poskytujúcich stravovanie pre dôchodcov.

1.5 Zabezpečenie sociálnej služby v jedálni a príspevku na stravu pre osamelých seniorov s nízkym príjmom.

Sociálnu službu v jedálni môžu občania využívať na základe Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby v jedálni. Príspevok na stravu je im priznaný Rozhodnutím primátora mesta, po splnení podmienok uvedených vo VZN č. 1/2021 v platnom znení. Tento príspevok na stravu sa každoročne prehodnocuje v závislosti od výšky príjmu žiadateľa.

1.6 Spolupráca s poskytovateľmi sociálnych služieb v rámci kraja a Slovenskej republiky pri zabezpečení základných životných podmienok pre jednotlivcov a rodiny nachádzajúce sa v ohrození života a zdravia (služby krízovej intervencie pre obete domáceho násillia).

Rozvoj, rozširovanie poskytovania a samotné poskytovanie sociálnych služieb v meste je bez spolupráce s inými poskytovateľmi sociálnych služieb nemožný. Na území mesta poskytuje sociálne služby **Social. Trans n.o.** Ide o poskytovanie sociálnych služieb pre mentálne postihnutých mužov v Domove sociálnych služieb a v Zariadení podporovaného bývania. **Spišská katolícka charita v Dome Charitas sv. Damiána de Veuster na Požiarnickej** ulici poskytuje sociálne služby zdravotne postihnutým občanom na dobu neurčitú v Zariadení podporovaného bývania, ďalej poskytuje sociálnu službu **požičiavanie pomôcok** a **ADOS** vykonáva ošetrovateľskú starostlivosť o chorých a bezvládných ľudí v ich domácom prirodzenom prostredí.

Mobilný hospic Charitas poskytuje paliatívnu starostlivosť v domácnostiach občanom, ktorí sú na túto starostlivosť odkázaní. Ošetrovateľská starostlivosť je hradená zo zdravotného poistenia obyvateľa. Poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti výraznou mierou prispieva k podpore a zotrvaníu občanov v ich prirodzenom domácom prostredí.

Okrem spomínaných sociálnych služieb obyvatelia mesta môžu v rámci Košického samosprávneho kraja a Slovenskej republiky využívať poskytovanie sociálnych služieb v *Domovoch sociálnych služieb*, v *Špecializovaných zariadeniach*, v *Zariadeniach pre seniorov*, v *Zariadeniach opatrovateľskej služby a útulkoch*. V roku 2021 bolo v zariadeniach poskytujúcich sociálne služby s pobytom novo umiestnených 9 občanov, piati z nich počas roka 2021 zomreli a jedna pani sa vrátila späť domov a opäťovne sa jej poskytuje opatrovateľská služba. Celkový počet obyvateľov s trvalým pobytom v meste Spišské Vlachy, ktorí sú umiestnení v zariadeniach sociálnych služieb s pobytom mimo Spišských Vlách je ku dňu 31.12.2021 jedenásť občanov. Z toho je sedem občanov v dôchodkovom veku (2 v DSS, 2 útulok).

Občania majú možnosť využívať poskytovanie *Služby včasnej krízovej intervencie* - služby na podporu rodiny s dieťaťom so zdravotným znevýhodnením, poskytovaná od chvíle, keď sa rodina dozvedela o tejto skutočnosti do veku siedmich rokov dieťaťa. Je poskytovaná terénnou formou v prirodzenom rodinnom prostredí obyvateľa v rámci celého Košického kraja. Služba je poskytovaná bezplatne.

Žiaľ ani nášmu mestu sa nevyhýba problém bezdomovectva a občania bez prístrešia využívajú sociálne služby v útulkoch v iných mestách. Tento problém by v budúcnosti bolo vhodné riešiť dostupnosťou nízko štandardných bytov resp. zriadenie zariadenia opatrovateľskej služby v našom meste.

1.7 Podpora zariadenia nízko kapacitného zariadenia rodinného typu na území mesta, poskytujúcich sociálne služby s pobytom (ZpS, ŠZ, ZOSL, DS, zariadenie pre matky s deťmi, komunitné centrá...).

Pre nedostatok finančných prostriedkov a vhodných priestorov pre vykonávanie a rozvoj sociálnych služieb v meste je ťažko plánovať ich poskytovanie v širšom rozsahu. Za uvedené obdobie nebol záujem zo strany iných poskytovateľov sociálnych služieb o zriadenie zariadení poskytujúcich sociálne služby s pobytom na území nášho mesta.

Národná priorita 2: „Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti“

- 1.8 Podpora neverejných poskytovateľov pri rozširovaní sociálnych služieb – prepravná služba, útulok, rozvoz obedov, denný stacionár, stredisko osobnej hygieny, požičiavanie pomôcok, nocľaháreň.
- 1.9 Spolupráca s poskytovateľmi zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova a osamelých seniorov s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa možnosť zdravotného postihnutia.
- 1.10 Podpora dostupnosti zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti na území mesta pre dospelých obyvateľov a seniorov. Napr. poskytnutie priestorov novému poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti.
- 1.11 V prípadoch vyhlásenia núdzového stavu, spolupracovať s dobrovoľníkmi a organizáciami, aby sa predišlo ujme na zdraví a životoch jednotlivcov ohrozených skupín.

V súlade s Národnou prioritou 3: „*Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnosti (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.*“

- 1.12 V prípade záujmu zo strany poberateľov príspevkov na opatrovanie poskytnúť im odľahčovaciu službu prostredníctvom opatrovateľskej služby, alebo zabezpečiť starostlivosť o fyzickú osobu odkázanú na pomoc inej fyzickej osoby v zariadení poskytujúcom sociálne služby na nevyhnutný čas, ktorý slúži na oddych prípadne na regeneráciu a liečenie fyzickej osoby, ktorá poskytuje celodennú starostlivosť rodinnému príslušníkovi v zmysle zákona 447/2008 Z.z.

V roku 2021 nebol záujem o poskytovanie odľahčovacej služby zo strany občanov mesta.

- 1.13 Podpora susedskej výpomoci a neformálnej starostlivosti.
- 1.14 Podpora dobrovoľníckej činnosti.
- 1.15 Podpora zosúladzovania pracovných povinností a starostlivosti o fyzické osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby poskytovaním opatrovateľskej služby v čase plnenia pracovných povinností zaopatrených detí či ostatných príbuzných.

Cieľ č.2 Zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb a sociálneho poradenstva

Bol stanovený v súlade s Národnou prioritou č.4: „*Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.*“

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- 2.1 Na výkon opatrovateľskej služby zamestnávanie kvalifikovaných zamestnancov – opatrovateľov/liek s príslušným vzdelaním alebo akreditovaným kurzom opatrovateľskej činnosti v zmysle zákona o sociálnych službách v platnom znení.
- 2.2 Posilnenie samostatného sociálneho oddelenia mesta, kde budú pracovať zamestnanci s požadovanou kvalifikáciou v zmysle zákona o sociálnych službách.
- 2.3 Pravidelné vzdelávanie a informovanosť zamestnancov sociálneho oddelenia s dôrazom na aktuálnosť poskytovania sociálnych služieb na štátnej úrovni a ich dostatočná informovanosť v iných oblastiach každodenného života.
- 2.4 Pravidelne uskutočňovať program supervízie pre zamestnancov opatrovateľskej služby.
- 2.5 Kontrola dodržiavania smernice „Podmienky kvality poskytovania sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Spišské Vlachy.“
- 2.6 Pravidelné vyhodnocovanie prieskumu spokojnosti prijímateľov sociálnej služby a ich príbuzných s poskytovanou sociálnou službou.

- 2.7 Priebežne prehodnocovať rozsah úkonov, čas a nastavenie prevádzkového času poskytovania opatrovateľskej služby tak, aby jej poskytovanie reagovalo pružne na požiadavky prijímateľov opatrovateľskej služby, ktoré sa môžu v čase meniť.
- 2.8 Pravidelné kontroly výkonu úkonov opatrovateľskej služby opatrovateľkami v domácnosti prijímateľa sociálnej služby zo strany mesta ako poskytovateľa.
- 2.9 Propagácia sociálnych služieb a poskytovanie informácií zo strany mesta o ostatných poskytovateľoch sociálnych služieb na území mesta, okresu a kraja záujemcom - potencionálnym prijímateľom sociálnych služieb.
- 2.10 Poskytovanie informácií MPSVaR SR v zmysle zákona o sociálnych službách prostredníctvom elektronického Informačného systému sociálnych služieb.

Aktivity 2.1 až 2.8 sú plánované a uskutočňované v rámci poskytovania opatrovateľskej služby v domácnosti prijímateľa sociálnej služby a počas osobných pracovných stretnutí opatrovateľiek s koordinátorkou opatrovateľskej služby. Supervízia v roku 2021 nebola uskutočnená z dôvodu pandémie COVID 19.

Aktivita 2.9 Propagácia sociálnych služieb v roku 2021 bola uskutočnená prostredníctvom mestského občasnika, kde bol uverejnený plagát „Postup pri začatí opatrovateľskej služby v Meste Spišské Vlachy“ a informácie o projektoch na podporu opatrovateľskej služby v našom meste. Informácie o poskytovaní sociálnych služieb občania a ich príbuzní môžu získať na internetovej stránke https://www.spisskevlachy.sk/index.php?page=socialne_oddelenie alebo osobne formou základného sociálneho poradenstva na sociálnom oddelení mesta. V minulom roku 2021 svojou obetavou prácou príkladne propagovala a reprezentovala mesto Spišské Vlachy ako poskytovateľa opatrovateľskej služby aj jedna z našich dlhoročných opatrovateľiek svojou účasťou na slávnostnom gala večere Národnej ceny starostlivosti „Dobré srdce“ ako finalistka v kategórii „Opatrovateľka v sociálnych službách“, ktorý usporiadala Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb SR.

Cieľ č. 3 Vytvoriť organizačné, materiálne a finančné podmienky na realizáciu úloh mesta podľa zákona o sociálnych službách a komunitného plánu sociálnych služieb.

Aby stanovené ciele č. 1 a č. 2 boli v rámci poskytovania sociálnych služieb dosiahnuteľné a merateľné je potrebné vytvoriť vhodné organizačné, personálne, materiálne a finančné podmienky na úrovni mesta, čo vlastne predstavuje cieľ č.3.

Aktivity na dosiahnutie cieľa:

- 3.1 Vypracovanie projektov na zabezpečenie registrácie nových podporných sociálnych služieb na VÚCKE.
- 3.2 Vypracovanie projektov o NFP a žiadostí o dotácie na podporu poskytovania sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta.
- 3.3 Zabezpečenie finančných prostriedkov na poskytovanie sociálnych služieb v rozpočte mesta na obdobie rokov 2021 až 2031 a skvalitňovanie poskytovania sociálnych služieb v súlade s predpokladanými potrebami obyvateľov mesta.
- 3.4 Zabezpečenie finančných prostriedkov na pravidelné vzdelávanie, školenie a uskutočňovanie programu supervízie pre zamestnancov opatrovateľskej služby.
- 3.5 Zabezpečenie finančných príspevkov na prevádzku sociálnych služieb poskytovaných neverejným poskytovateľom, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk (ZpS, ZOSI, DS), ak o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby pre občana požiadalo mesto na základe žiadosti občana, ktorému mesto vydalo Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

3.6 Zabezpečenie finančných prostriedkov na poskytovanie finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy neverejnému poskytovateľovi, ktorý neposkytuje sociálnu službu s cieľom dosiahnuť zisk a poskytuje opatrovateľskú službu, ak o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby pre občana požiadalo mesto na základe žiadosti občana, ktorému mesto vydalo Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

3.7 Zabezpečenie finančných prostriedkov v rozpočte mesta:

- na lekársku posudkovú činnosť,
- na príspevok na stravu jednotlivcovi,
- na jednorazovú dávku pomoci v hmotnej núdzi,
- na sociálny pohreb.

Všetky aktivity 3.1 až 3.7 *ostávajú nad'alej v plnení.*

Úlohy vyplývajúce z aktivít potrebných na dosiahnutie stanovených cieľov:

Úloha č. 1: Na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočniť program supervízie pre zamestnancov realizujúcich poskytovanie opatrovateľskej služby.

V zmysle § 9 ods. 12 Zákona o sociálnych službách poskytovateľ sociálnej služby je povinný na účel zvýšenia odbornej úrovne a kvality poskytovanej sociálnej služby vypracovať a uskutočňovať program supervízie.

Ostáva v plnení.

Úloha č. 2: Hľadať nové možnosti krytia finančných zdrojov pri zabezpečovaní poskytovania opatrovateľskej služby

Dosiahnuté finančné zdroje za rok 2021:

- poskytovateľ sociálnej služby - rozpočet mesta,
- príjmy z úhrad za poskytovanie OSL do 28.2.2021 v sume 1,00€/ hod. a za sociálnu službu poskytnutú od 1.3.2021 v sume 2,00 €/ hod. v celkovej výške ku 31.12.2021 spolu 16 433,25 €,
- v auguste 2018 mesto Spišské Vlachy podalo žiadosť o NFP v rámci výzvy Podpora opatrovateľskej služby – OP EZ DOP 2018/4.2.1/01, žiadosť bola schválená na sedem pracovných miest opatrovateľiek s podporou 570,00 € na jednu opatrovateľku a maximálne do výšky 103 740,00 €. Realizácia výkonu aktivít v rámci dopytového projektu „Podpora opatrovateľskej služby v meste Spišské Vlachy“ bola uskutočňovaná v období dvoch rokov od 01.01.2019 do 28.02.2021. Transfer za rok 2021 za DP „POS v meste Spišské Vlachy“ bol v celkovej výške 11 410,50 €,
- mimoriadna odmena pre zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby - dotácia MPSVaR za druhú vlnu pandémie v období od 10/2020 do 5/2021 vo výške 4 655,78 €.

Plánované finančné zdroje na rok 2022:

- poskytovania opatrovateľskej služby cez dobrovoľnícku činnosť a zamestnávanie opatrovateľiek v spolupráci s ÚPSVaR pri dlhodobozamestnaných uchádzačoch o zamestnanie a tým podporiť a zvýšiť zamestnanosť v našom meste ako aj zabezpečiť poskytovanie opatrovateľskej služby pre väčší počet občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby,

- v auguste 2021 mesto Spišské Vlachy podalo žiadosť o NFP v rámci výzvy Podpora opatrovateľskej služby II– OP ĽZ DOP 2021/8.1.1/01, žiadosť bola schválená na sedem opatrovateľiek s finančnou podporou 680,00 € na jeden celý úväzok a maximálne do výšky 106 080,00 €. Realizácia výkonu aktivít dopytového projektu II. „Pokračovanie opatrovateľskej služby“ je v období od 01.12.2021 do 30.11.2023,
- jedno rázová dotácia na odmeny pre zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby vo výške 3 785,60 € - dotácia MPSVaR.
- príjmy z úhrad za poskytovanie opatrovateľskej služby 2,00 €/ 1 hod.

Ostáva v plnení.

Ďalšie aktivity mesta Spišské Vlachy v sociálnej oblasti

V našom meste je už dlhoročným dobrým zvykom v období mesiaca októbra úcty k starším organizovať spoločné stretnutie starších jubilantov v spoločenskej sále kultúrneho domu. Avšak aktuálne opatrenia v súvislosti s pandémiou COVID-19 nám ani tohto roku neumožnili zorganizovať spoločné stretnutie našich jubilantov. Naši spoluobčania pri príležitosti svojho životného jubilea však neostali bez patričného poďakovania, gratulácie a darčeka, ktorý im počas novembrových a decembrových dní odovzdal pán primátor aj v mene poslancov MsZ pri osobnej návšteve v ich domácnostiach.

Nezabudlo sa ani na našich najmenších obyvateľov mesta. Mikuláš deti odmenil balíčkom, keď prechádzal ulicami nášho mesta 4.12.2021 a pri tejto príležitosti rozsvietil aj vianočný stromček – najkrajší symbol Vianoc a priniesol tak vianočnú atmosféru všetkým obyvateľom mesta.

Spolupatričnosť a ohľaduplnosť prejavili občania mesta aj počas celoplošného testovania v súvislosti s ochorením COVID – 19. Kedy svojou disciplínou a trpezlivosťou prispeli k úcty hodnému výkonu profesionálnej a zodpovednej práci armády, zdravotníkov, dobrovoľníkov, administratívnych pracovníkov, štátnej polície, dobrovoľného hasičského zboru a zamestnancov Mestského úradu, čím sa podarilo testovania v našom meste zvládnuť úspešne bez nejakých horších komplikácií. Mesto Spišské Vlachy v spolupráci s VÚC Košice organizovalo v roku 2021 4x mobilné očkovanie pre obyvateľov, v priestoroch galérie 3x a raz formou očkovacieho autobusu.

Príkladom nezištnej pomoci našim občanom je aj pomoc pri vybavovaní Humanitárnej pomoci rodine, ktorá prišla o živiteľa rodiny a prostredníctvom MPSVaR im boli zabezpečené finančné prostriedky na palivové drevo a chod domácnosti, ďalej zabezpečenie finančnej pomoci pre osamelé matky s deťmi v rámci projektov pomoci jednorodičovským rodinám, ktorý organizovala Hodina deťom - Nadácia pre deti Slovenska a rodiny získali finančnú pomoc na nákup kuchynských spotrebičov, školských pomôcok a oblečenia. Aj tohto roku v spolupráci s ÚS SČK bola rozdaná potravinová pomoc siedmim rodinám v rámci projektu „Pomáhame potravinami s Kauflandom“ a ďalším rodinám prostredníctvom Potravinovej pomoci organizovanej Spišskou Katolíckou Charitou.

Sociálne služby na území mesta Spišské Vlachy sú poskytované v zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky a v súlade s požiadavkami a potrebami obyvateľov nášho mesta v rámci finančných a personálnych možností mesta.

V Spišských Vlachoch, dňa 19.01.2021

.....
Lubomír Fifík, v.r.
primátor mesta